

ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีโครงการส่งเสริมของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีโครงการส่งเสริมของรัฐ เพื่อให้การดำเนินการจัดการหนี้ของเกษตรกร ในกรณีหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐ มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗/๓ (๔) ๓๗/๖ มาตรา ๓๗/๗ มาตรา ๓๗/๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมติคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีโครงการส่งเสริมของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดการหนี้ของเกษตรกร กรณีโครงการส่งเสริมของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“คณะกรรมการจัดการหนี้” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร

“สำนักงานสาขา” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัด

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัด

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรตามมาตรา ๓ และขึ้นทะเบียนหนี้ตามมาตรา ๓๗/๖

“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่มารวมกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน โดยเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ และได้ขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานสาขา

“โครงการส่งเสริมของรัฐ” หมายความว่า โครงการของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการดำเนินงานโครงการที่ใช้แหล่งเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือเงินนอกงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติหรือเห็นชอบหรือกำหนดเป็นนโยบายให้ดำเนินการส่งเสริมหรือสงเคราะห์

(๓) มีเอกสารของทางราชการที่แสดงให้เห็นว่าเป็นโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการได้ให้คำรับรองยืนยันเป็นเอกสารทางราชการ

“ภัยพิบัติทางธรรมชาติ” หมายความว่า ภัยอันตรายซึ่งเกิดจากธรรมชาติ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ การเกษตร อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน โดยมีหลักฐานรับรองจาก หน่วยงานของรัฐ ประกาศให้เป็นพื้นที่เขตภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง คลื่นพายุซัดฝั่ง แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม ไฟป่า สึนามิ ภัยจากศัตรูพืช เป็นต้น

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคติดต่อที่เกิดขึ้นกับคน สัตว์ หรือพืช ซึ่งแพร่กระจาย ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมามากผิดปกติกว่าที่เคยเป็นมา โดยมีหลักฐาน รับรองจากหน่วยงานของรัฐประกาศให้เป็นพื้นที่เขตโรคระบาด

ข้อ ๕ หนี้ของเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมของรัฐที่จะได้รับการจัดการหนี้ต้องมีลักษณะ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการส่งเสริมของรัฐที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการนั้นไม่ประสบความสำเร็จโดยมิใช่ความผิด ของเกษตรกร เช่น เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เหตุที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาด หรือเกิดเหตุสุดวิสัย อย่างหนึ่งอย่างใด ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย หรือเป็นเหตุให้ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ ทำให้ไม่มีรายได้มาชำระหนี้

(๒) เกษตรกรถึงแก่ความตาย หรือศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นโรคภัยแรงทุพพลภาพถาวร หรือชราภาพ ที่ทำให้ไม่สามารถ ประกอบอาชีพได้

(๓) เกษตรกรเป็นหนี้เกินกว่า ๑๐ ปี โดยที่เจ้าหนี้ หน่วยงานหรือเจ้าของโครงการไม่ได้ ทวงถามเป็นเอกสารหรือทำหน้าที่สืบสภาพหนี้กับเกษตรกร

ข้อ ๖ เกษตรกรที่เป็นหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐที่จะได้รับการจัดการหนี้จะต้องมีพยานหลักฐาน เป็นเอกสารของทางราชการ หลักฐานการเข้าร่วมโครงการ หรือหลักฐานแห่งการเป็นหนี้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง มาแสดง ดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารของทางราชการอย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเป็นโครงการส่งเสริมของรัฐ ตามที่กำหนดในข้อ ๕ (๑) ซึ่งสามารถอ้างอิงหรือยืนยันได้ว่าโครงการดังกล่าวที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้น มิใช่ความผิดของเกษตรกร ได้แก่

ก. หนังสือรับรองของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือเอกสารหลักฐาน เช่น ภาพถ่าย พยานบุคคล

ข. หนังสือแสดงผลการวิเคราะห์โครงการส่งเสริมของรัฐของหน่วยงานราชการหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งทางวิชาการหรือทางปฏิบัติ หรือปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้นำท้องถิ่นที่สามารถยืนยันได้ว่าแผนงานโครงการ ส่งเสริมของรัฐดังกล่าว เป็นเหตุให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จ

(๒) เอกสารของเกษตรกรที่แสดงถึงการเข้าร่วมโครงการ เช่น หลักฐานการเข้าร่วมโครงการ เอกสารการกู้ยืม หลักประกันแห่งหนี้ หนังสือทวงถาม

(๓) หลักฐานเอกสารที่เกษตรกรได้แจ้งหรือร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการซึ่งได้รับผลกระทบอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๕ (๑) เพื่อขอรับความช่วยเหลือหรือขอให้แก้ไขเยียวยาจากการที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว

(๔) หลักฐานกรณีตามข้อ ๕ (๒) ซึ่งสามารถอ้างอิงหรือยืนยันได้ว่าเกษตรกรไม่สามารถประกอบอาชีพได้จริง ได้แก่

ก. กรณีเกษตรกรตายหรือศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ ให้นำใบมรณะบัตร หนังสือรับรองของแพทย์ หรือหนังสือรับรองของหน่วยงานของรัฐ หรือคำสั่งศาลมาอ้างอิง

ข. กรณีเกษตรกรพิการ ทุพพลภาพ ที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ให้นำภาพถ่ายสี และหนังสือรับรองจากหน่วยงานรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง

ค. กรณีเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นคนไร้ความสามารถ โดยมีคำสั่งศาลอ้างอิง

ง. กรณีเกษตรกรป่วยติดเตียง หรือเป็นโรคร้ายแรง หรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ให้นำภาพถ่ายสี หรือภาพเคลื่อนไหว โดยมีหนังสือรับรองของแพทย์หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานรัฐมาอ้างอิง

(๕) หลักฐานกรณีตามข้อ ๕ (๓) การเป็นหนี้ที่แสดงให้เห็นถึงอายุการเป็นหนี้เกินกว่า ๑๐ ปี ซึ่งไม่มีหนังสือทวงถามเป็นหลักฐานหรือหนังสือรับสภาพหนี้ของเกษตรกรกับเจ้าของโครงการ

ข้อ ๗ เกษตรกรที่ประสงค์ให้กองทุนชำระหนี้แทนให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานสาขาจังหวัด ตามแบบที่สำนักงานกำหนด พร้อมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดเสนอคณะกรรมการพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับคำขอ

ข้อ ๙ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคำขอของเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หากมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งให้ระงับเหตุผลตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้เกษตรกรผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้มีมติดังกล่าว

ข้อ ๑๐ หากเกษตรกรผู้ยื่นคำขอเห็นแย้งกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการสามารถคัดค้าน หรือโต้แย้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือ พร้อมแสดงเหตุผลข้อเท็จจริง หรือหลักฐานยื่นต่อสำนักงานสาขาจังหวัดภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งผล ทั้งนี้ หากไม่โต้แย้งตามกำหนดถือว่ายอมรับมติดังกล่าว

กรณีมีเหตุผลความจำเป็น เกษตรกรผู้ร้องอาจขอขยายระยะเวลาในการส่งเอกสารเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการได้คราวละไม่เกิน ๓๐ วัน ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง

ให้สำนักงานสาขาจังหวัด ส่งคำโต้แย้งพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้คณะกรรมการพิจารณาอีกครั้ง ผลประการใดแจ้งเกษตรกรทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้มีมติดังกล่าว

ทั้งนี้ กรณีคณะกรรมการยืนตามมติเดิม หากภายหลังเกษตรกรมีพยานหลักฐานใหม่ที่สามารถนำมาหักล้าง สามารถยื่นโต้แย้งมติคณะกรรมการ ภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้ทราบมติ

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดส่งข้อมูลและผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการให้คณะกรรมการจัดการหนี้เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๓๗/๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

จารึก บุญพิมพ์

ประธานกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร